

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın İdris GÜLLÜCE* tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

Bingöl Milletvekili

Tüm Türkiye ve Bingöl ilimizde yapılan HES barajları ekolojik yıkım, insansızlaştırma ve doğal kaynakların yok olmasına sebep olmaktadır. Büyük bir ekolojik ve sosyal yıkımı çağıran bu barajların ihale süreçleri, uygulama aşaması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi açısından da ortaya birçok sorun ve mağduriyet çıkardığı bilinmektedir. HES barajları yapılırken ilgili yereldeki halka danışılmaması birçok sorunu beraberinde getirmekte, yüklenici firmaların sözleşmelerden kaynaklı sorumluluklarını yerine getirmemesi de kamuoyunda tartışılmakta ve eleştiri konusu olmaktadır. Bu durumun en belirgin örneği ise Bingöl ilimiz Yayladere ilçesinde yapılan Pembelik HES barajında yapılmaktadır. HES barajı ile birlikte köyler arasındaki bağlantıyı sağlayan biri köylülerin kendi öz kaynakları ile yaptığı toplamda iki adet köprünün yıkılacak olması HES yapım sözleşmesinde öngörülerek, yüklenici firmanın yeni köprüler yapması sözleşmeye bağlanmıştır. Fakat HES barajı bitmek üzere olmasına rağmen köprüler yapılmamakta, ekolojik yıkıma sosyal yıkım eklenmek istenmektedir. Bingöl'ün Yayladere, Dersim'in Nazimiye ve Elazığ'ın Karakoçan ilçeleri ile bu ilçelere bağlı yaklaşık otuz köyün bağlantısının kopacağı bilinmesine rağmen yüklenici firmaya yönelik kamusal bir yaptırımın olmaması kabul edilemezdir.

Bu bağlamda;

1. Yayladere ilçemizde yapılan Pembelik HES Barajı sözleşmesinde öngörülen onlarca köyü ve üç ilçeyi birbirine bağlayacak olan köprülerin yapılmamasının gerekçesi nedir? Köprülerin yapılması ile ilgili yüklenici firmaya bir ihtar verilmiş midir?
2. Yüklenici firma tarafından köprülerin yapılmaması için Bakanlığınıza ya da taşra birimlerinize herhangi bir başvuru yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu Başvuruda gerekçe olarak belirtilen nedir?
3. Bakanlığınıza bağlı Bingöl taşra teşkilatı tarafından köprülerin yapılması yerine farklı yolların yapılarak ulaşımın sağlanması kararı çıkmış mıdır? Çıkmışsa bu kararın gerekçesi nedir?
4. Yayladere, Karakoçan ve Nazimiye ilçelerimiz Türkiye siyasi tarihinin karanlık sayfalarına not düşülen uygulamalar sonucu insansızlaştırılmak istenmiştir. İki yıldır devam eden Çözüm Süreci kapsamında geri dönüşlerle ilgili kamu kendi üzerine düşeni yapmakta ayak direrken ilgili yöre halkı geri dönüşlerle ilgili planlamalar yapmaktadır. Bu planlamaların önündeki en büyük engellerinden biri köprülerin yapılmamasıdır. Sadece iki köyden doksan hane dönüş yapmayı planlarken, köprülerin yapılmamasının yaratacağı sosyal mağduriyet hakkında düşünceleriniz nelerdir? Bu sosyal mağduriyetin yaşanmaması, çözüm sürecinin ayaklarından biri olan geri dönüşlerle ilgili halkımızın ortaya koyduğu bu adımın gerçekleşmesi adına köprülerin ivedilikle yapılması için Bakanlık olarak devreye girecek misiniz?
5. HES ve köprülerin yapımını üstlenen firma köprüleri yapmayarak yöre halkımızda büyük mağduriyet yaratmıştır. Firmanın sözleşme yükümlülüklerine uymamasının gerekçesi olarak firma avukatlarının AKP'li genel ve yerel seçilmişlerin yakınları ve kendilerinin olması olarak ifade edilmektedir. Yüklenici firmanın Bingöl'deki avukatları kimlerdir? Siyasi ahlak bağlamında AKP'li siyasetçiler ve yakınlarının halkı mağdur eden firmaya avukatlık yapması hakkında ne düşünüyorsunuz?
6. Bingöl'de yapımı tamamlanan, yapımı süren ve yapılması planlanan HES barajı sayısı kaçtır? Söz konusu HES barajlarının gerek ekolojik tahribat gerek insan sağlığına zararları gerekse de sosyal yıkım getiren durumları bilinmekte ve Türkiye'nin HES barajı yapılmak istenen tüm bölgelerinde halkımız barajlara karşı durmaktadır. İktisadi getirisi başka yöntemlerle telafi edilebilir olan, alternatif kaynaklar için verimli alanlara sahip olduğumuz, belirtilen zararlardan ve yıkımlardan dolayı halkımızın istemediği HES barajlarının yapımına devam etmeniz makul gerekçeleri var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?